

Bryssel den 16 oktober 2026
(OR. en, es)

13963/1/26
REV 1
PV CONS 53
JAI 1247
COMIX 242
PARLNAT

UTKAST TILL PROTOKOLL
EUROPEISKA UNIONENS RÅD
(rättsliga och inrikes frågor)
1 och 2 oktober 2026

INRIKES FRÅGOR

1. Godkännande av dagordningen

Rådet godkände dagordningen enligt dokument 13625/26.

2. Godkännande av A-punkterna

a) Icke lagstiftande verksamhet

13614/26

Rådet antog alla A-punkter i dokumentet ovan, inbegripet alla språkliga COR- och REV-dokument som hade lagts fram för antagande.

b) Lagstiftning (offentlig överläggning i enlighet med artikel 16.8 i fördraget om Europeiska unionen)

13615/26

Rättsliga och inrikes frågor

1. Förordningen om inrättande av ett gemensamt system för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i EU

13179/26 + ADD 1
PE-CONS 40/26
MIGR
JAI

Antagande av lagstiftningsakten

godkänt av Coreper II den 23 september 2026

Rådet godkände Europaparlamentets ståndpunkt vid första behandlingen, och förslaget till akt antogs i enlighet med artikel 294.4 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, varvid Spanien röstade emot och Belgien avstod från att rösta (rättslig grund: artikel 79.2 c i EUF-fördraget).

Uttalanden från Spanien och Portugal återfinns i bilagan.

DEN POLITISKA STYRNINGEN AV SCHENGENOMRÅDET (SCHENGENRÅDET)

Icke lagstiftande verksamhet

3. Det övergripande läget i Schengenområdet

a) Uppdatering om situationen

12837/1/26 REV 1

b) Genomförandet av de prioriterade åtgärderna för Schengenrådets cykel: öka den inre säkerheten genom att förbättra informationsutbytet och utnyttja den tekniska utvecklingen

13285/26

Diskussion

4.	Bättre återvändanden genom ökat återtagandesamarbete med prioriterade tredjeländer
<i>Diskussion</i>	13021/26
5.	Genomförandet av interoperabilitet
<i>Lägesrapport</i>	12923/26

ÖVRIGA INRIKES FRÅGOR

Lagstiftningsöverläggningar

(Offentlig överläggning i enlighet med artikel 16.8 i fördraget om Europeiska unionen)

6. Övriga frågor

a)	Aktuella lagstiftningsförslag
<i>Information från ordförandeskapet</i> | 13051/26 |
|----|--|--|

Rådet tog del av informationen från ordförandeskapet om läget vad gäller olika lagstiftningsförslag på området inrikes frågor.

Icke lagstiftande verksamhet

7.	Genomförandet av migrations- och asylpakten ¹²
<i>Lägesrapport</i>	
8.	Förstärkning av EU:s situationsmedvetenhet på migrationsområdet och kapacitet för tidig varning, även i krissituationer ¹³
<i>Diskussion</i>	12918/26
9.	Genomförandet av EU:s strategiska ram för narkotika: narkotikarelaterade hot ⁴
<i>Diskussion</i>	12796/26

¹ I närvaro av de Schengenassocierade länderna.
² I närvaro av EU-byråerna EUAA, eu-Lisa och Frontex.
³ I närvaro av EU-byråerna EUAA, Europol och Frontex.
⁴ I närvaro av EU-byråerna EUDA och Europol.

10. Hantering av säkerhetsutmaningar: bedömning av de europeiska nationella underrättelsetjänsterna^{1 5 6 7}
Lägesrapport
11. Den nuvarande geopolitiska miljöns inverkan på EU:s inre säkerhet^{1 5 6}
Diskussion 12997/26
12. Övriga frågor
- a) Den årliga lägesrapporten för 2026 om förenkling, genomförande och efterlevnad
Information från kommissionen 13207/26
13487/26
- b) En europeisk krismekanism för att hantera instrumentalisering och hybridhot vid EU:s yttre gränser
Information från Grekland 13311/26
- c) Lagring av uppgifter
Information från Frankrike 13437/1/26 REV 1

FREDAGEN DEN 2 OKTOBER 2026

RÄTTSLIGA FRÅGOR

Lagstiftningsöverläggningar

(Offentlig överläggning i enlighet med artikel 16.8 i fördraget om Europeiska unionen)

13. Översyn av Eurojustförordningen
Riktlinjedebatt   12859/1/26
REV 1

Rådet höll en riktlinjedebatt om översynen av Eurojustförordningen.

14. Övriga frågor

- a) Aktuella lagstiftningsförslag
Information från ordförandeskapet   13051/26

Rådet tog del av informationen från ordförandeskapet om läget vad gäller olika lagstiftningsförslag på området rättsliga frågor.

⁵ Elektronisk utrustning lämnades utanför möteslokalen.

⁶ I närvaro av EU-byråerna Europol och Frontex.

⁷ I närvaro av Commissioner of An Garda Síochána (Irlands nationella säkerhetstjänst).

Icke lagstiftande verksamhet

15.	Rysslands anfallskrig mot Ukraina: kampen mot strafflöshet ⁸
<i>Lägesrapport</i>	12865/26
16.	Skyddet av civilsamhället och journalister ⁹
<i>Diskussion</i>	12958/26
17.	Slutsatser om kampen mot rasism och andra former av hat och diskriminering i Europeiska unionen: värna grundläggande rättigheter och europeiska värden
<i>Godkännande</i>
<i>Diskussion</i> ⁹	12748/26
13202/26 +
ADD 1 REV 2
18.	Övriga frågor	
a)	Den årliga lägesrapporten för 2026 om förenkling, genomförande och efterlevnad
<i>Information från kommissionen</i>	13207/26
13091/26
b)	Rapport om genomförandet av rekommendation (EU) 2023/681 om processuella rättigheter för misstänkta och tilltalade som är frihetsberövade före rättegång och om materiella förhållanden vid frihetsberövande
<i>Information från kommissionen</i>	12931/26
13300/26
c)	Lagring av uppgifter
<i>Information från Frankrike</i>	13437/1/26
REV 1

Första behandlingen

Behandling i begränsad krets

Punkt baserad på ett förslag från kommissionen

⁸ I närvaro av EU-byrån Eurojust.

⁹ I närvaro av byrån för grundläggande rättigheter (FRA).

Uttalanden till A-punkten om lagstiftande verksamhet i dok. 13615/26

Till A-punkt 1: **Förordningen om inrättande av ett gemensamt system för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i EU**
Antagande av lagstiftningsakten

UTTALANDE FRÅN PORTUGAL

Portugal stöder den överenskommelse som nåtts av medlagstiftarna och som ledde till slutförandet av återvändandeförordningen. Vi anser att det är mycket viktigt att förse Europeiska unionen med en rättslig ram som möjliggör en effektiv hantering av migrationsströmmarna och kontroll av unionens yttre gränser, samtidigt som man upprätthåller de grundläggande värdena för ett humanistiskt EU, det vill säga rättsstatsprincipen och skyddet av den mänskliga värdigheten.

Portugal kan dock av principskäl inte stödja konceptet med återvändandecentrum. Vi kommer inte att delta i denna mekanism och motsätter oss dess finansiering genom unionens budget. Vi välkomnar visserligen att ensamkommande barn utesluts från tillämpningsområdet för återvändandecentrum, men vi anser att samma skyddsnivå också bör gälla för familjer med underåriga, för barnens bästa och i enlighet med Europeiska unionens gemensamma principer och värden. Detta är en mycket viktig aspekt för oss.

Vidare har Portugal starka reservationer mot den maximala förvarsperiod som föreskrivs i artikel 30. Även artikel 35 är problematisk, eftersom det ekonomiska och utvecklingspolitiska samarbetet med tredjeländer görs avhängigt av deras stöd till återvändandeförfaranden och återtaganden.

UTTALANDE FRÅN SPANIEN

1. Migration är en utmaning på EU-nivå som kräver lösningar på EU-nivå. Spanien har varit en stark anhängare av en övergripande europeisk migrationspolitik som tar itu med såväl migrationens interna som externa dimensioner, med full respekt för internationell rätt och EU-rätten. Återvändande av personer utan rätt till vistelse är ett av flera centrala inslag i en sådan övergripande migrationspolitik.

2. Spanien anser att EU:s regelverk för återvändande bör ha följande två huvudsyften: å ena sidan att utveckla ett gemensamt europeiskt system för återvändande, på samma sätt som unionen har ett gemensamt asylsystem eller ett integrerat gränsförvaltningssystem, å andra sidan att främja ett effektivare och mer ändamålsenligt återvändandeförfarande, samtidigt som värdighet, säkerhet och lämpliga rättsliga garantier värnas, i enlighet med principerna om nödvändighet och proportionalitet.

3. Spanien anser att den text som lagts fram inte uppfyller dessa två syften främst av följande tre skäl: för det första för att inget verkligt europeiskt system för återvändande inrättas genom texten, för det andra för att återvändandecentrumerna ger upphov till allvarliga betänkligheter när det gäller rättsliga och operativa aspekter och yttre förbindelser och för det tredje för att vissa åtgärder brister i proportionalitet. Den senaste tidens händelser i Ceuta visar dessutom att EU-rätten saknar instrument som möjliggör ett effektivt återvändande i exceptionella situationer som avviker från det vanliga.

4. När det gäller det första skälet har man övergett ett av huvudsyftena med det ursprungliga förslaget, nämligen det obligatoriska ömsesidiga erkännandet av beslut på grundval av en europeisk återvändandeorder. Vidare har man, i stället för att inrikta insatserna på att personer som inte har rätt till vistelse ska återvända från Schengenområdet som helhet, skapat nya mekanismer för överföring av personer mellan medlemsstaterna. Dessutom har hänvisningarna till nationell lagstiftning blivit fler, vilket hämmar harmoniseringen av systemet. Kort sagt går man miste om möjligheten att uppnå ett gemensamt europeiskt system, och i stället för att röra sig mot ett gemensamt system går man nu flera steg bakåt.

5. När det gäller det andra skälet är Spanien fortfarande ytterst oroat över återvändandecentrumerna ("return hubs"). Den text som lagts fram skulle göra det möjligt att inrätta sådana centrum genom icke-bindande överenskommelser med ett innehåll som skapar rättsosäkerhet och ger begränsade garantier. Spanien anser att dessa överenskommelser inte gör det möjligt att säkerställa respekten för rättigheter och skyldigheter för personer som kommer att återsändas till ett tredjeland, oavsett om de har kopplingar till landet i fråga eller inte. Även barnfamiljer kan överföras till återvändandecentrum i länder som de inte har någon anknytning till. Om överenskommelserna inte är bindande uppstår dessutom frågan hur medlemsstater och tredjeländer ska kunna åläggas att följa dem. I och med att själva unionen får möjlighet att ingå icke-bindande avtal eller överenskommelser med tredjeländer i denna fråga axlar samtliga medlemsstater ett stort ansvar och tar en oacceptabel risk. Dessutom finns det stor risk för rättstvister på grund av eventuella överträdelser av principen om *non-refoulement*, vilken fastställs i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna och i konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.

Spanien anser vidare att texten inte tar tillräcklig hänsyn till den direkta inverkan som unionens eller andra medlemsstaters ingående av avtal med tredjeländer kan ha på trovärdigheten i unionens yttre förbindelser med tredjeländer samt på medlemsstaternas bilaterala förbindelser. I texten föreskrivs en mekanism för information till medlemsstater som har en gemensam gräns. Denna formulering omfattar dock inte alla Spaniens viktiga partnerländer, och andra medlemsstater skulle alltså kunna ingå avtal med dessa utan att ha informerat eller samrått med Spanien.

Spanien upprepar att det är viktigt att främja samarbete med tredjeländer genom en övergripande strategi och genom övergripande partnerskap. Spanien hyser allvarliga tvivel om ändamålsenligheten och effektiviteten på operativ nivå. Om det inte finns någon familjemässig, social eller ekonomisk koppling frågar sig Spanien vilket incitament överförda personer har att inte försöka återvända till unionen om deras framtidsutsikter i ett okänt tredjeland är begränsade. Ingen tillräckligt objektiv kostnads-nyttoanalys har gjorts.

6. När det gäller det tredje skälet väcker den text som lagts fram frågor om vissa åtgärders laglighet och proportionalitet. Förvar är till exempel inte längre en sista utväg. Dessutom förlängs perioden för frihetsberövande till 24 månader, med potentiellt obegränsade förlängningar. Det ger möjlighet till på varandra följande förvarsperioder i olika medlemsstater utan någon som helst tidsbegränsning. Det är tveksamt om det i unionen kommer att tillåtas att personer som vistas där olagligt frihetsberövas under längre perioder än dem som gäller för brottslingar som dömts för allvarliga brott.
7. Slutligen har den senaste tidens händelser i Ceuta visat på behovet av särskilda mekanismer för att säkerställa ett effektivt återvändande vid tumultartade massinresor över de yttre gränserna. Denna förordning innehåller dock inga åtgärder för att hantera sådana exceptionella omständigheter.
8. Mot bakgrund av ovanstående MOTSÄTTER sig Spanien antagandet av förordningen.
-